



Številka: 0070-19/2016/4
Ljubljana, 6. 1. 2017
EVA 2016-3340-0019
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Zakon o Slovenski matici – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
(Na podlagi drugega odstavka 2. in 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na ... redni seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji
SKLEP
Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o Slovenski matici – prva obravnava in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo.
mag. Lilijana Kozlovič generalna sekretarka
– Priloge: predlog zakona.
– Prejmejo:
1. Državni zbor RS
2. Ministrstvo za kulturo RS
3. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
4. Ministrstvo za finance RS
5. Urad Vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu
6. Slovenska matica
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
Biserka Močnik, generalna direktorica Direktorata za ustvarjalnost MK Metka Šošterič, vodja Sektorja za statusne zadeve MK Mag. Helena Jaklitsch, sekretarka
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
Anton Peršak, minister Damjana Pečnik, državna sekretarka Biserka Močnik, generalna direktorica Direktorata za ustvarjalnost MK Metka Šošterič, vodja Sektorja za statusne zadeve MK Mag. Helena Jaklitsch, sekretarka		
5. Kratek povzetek gradiva:		
(Izpolnite samo, če ima gradivo več kakor pet strani.)		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		
(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za kulturo			46.993,99	46.993,99
Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport			25.304,46	25.304,46
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 	NE
<p>Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE <p>Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:</p> <ul style="list-style-type: none"> – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani. <p>Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.</p>	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA
(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)	
<p>Datum objave: 2. 9. 2016</p> <p>Osnutek zakona je bil objavljen na spletnih straneh Ministrstva za kulturo in e-demokracije. Javna obravnava je trajala do 3. oktobra 2016. Predlog zakona je bil neposredno poslan Nacionalnemu svetu za kulturo, Kulturniški zbornici Slovenije in Slovenski matici.</p> <p>Mnenja in predloge je podalo društvo Slovenska matica, ki so bila nato usklajevana še na sestankih.</p>	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
<p>Anton Peršak minister</p>	

**ZAKON
O SLOVENSKI MATICI**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Slovenska matica ima tradicijo 152 let nepretrganega kulturnega in znanstvenega dela, kar je za tovrstne ustanove redkost tudi v evropskem prostoru.

Slovenska matica je bila na pobudo mariborskih »rodoljubov« ustanovljena leta 1864 s prostovoljnimi prispevki izobražencev, trgovcev in podjetnikov z namenom, da bi v slovenskem jeziku tiskala zahtevnejša dela z najrazličnejših področij, dvigovala raven izobraženosti in znanja, ustvarjala slovensko terminologijo za različne stroke itd. Pri večjih evropskih narodih so tovrstne naloge opravljale univerze in akademije, slovenski narod, ki je bil le manjši narod znotraj večnarodne Habsburške monarhije, pa tedaj tovrstnih ustanov še ni imel. Pri večini slovanskih narodov, ki niso imeli svoje državnosti, so v te namene ustanovili narodne »matice«, temu zgledu pa so sledili tudi slovenski izobraženci. Da ne bi zaostajali v kulturnem in znanstvenem razvoju, so morala naloge, ki so jih pri večjih narodih opravljale državne poklicne ustanove, prevzeti ljubiteljska kulturna društva, ki so jih Slovenci ustanavljali po demokratizaciji življenja v avstrijskem delu monarhije v šestdesetih letih 19. stoletja. Slovenci so bili pri tem na slabšem tudi v primerjavi z drugimi slovanskimi narodi v tem delu monarhije, saj so Poljaki in Čehi, sklicujoč se na svoje zgodovinske pravice, od centralnih državnih oblasti iztržili več pravic.

Takratna Avstrija je podpirala ustanavljanje tovrstnih društev, o čemer priča tudi osebni prispevek cesarja Franca Jožefa za njeno ustanovitev (v znesku 500 goldinarjev). Svoj vrhunec je Slovenska matica doživela na začetku 20. stoletja, ko so njene knjige izhajale v visokih nakladah in je vzdrževala stike z univerzami in akademijami od Londona do Peterburga, kar dokazuje, da je Slovincem nadomeščala ustanove, ki so jih imeli narodi, ki so dosegli oblikovanje svojih nacionalnih držav, ustanovljene kot osrednje državne poklicne ustanove. Med prvo svetovno vojno je prišla v konflikt z oblastjo zaradi izdaje knjige o ravnanju avstrijskega vojaštva v anektirani Bosni, zato je bila njena posest konfiscirana. Med obema vojnoma je nadaljevala delo in pomagala pri ustanavljanju Akademije znanosti in umetnosti (sedanje Slovenske akademije znanosti in umetnosti). Septembra 1941 se je v prostorih Slovenske matice ilegalno na svojem prvem zasedanju sestal Kulturni plenum OF, leta 1944 je bilo njeno delo z dekretom nemške uprave drugič ustavljeno, spet zaradi knjižnih izdaj, med njimi geografske monografije Slovenija. Po drugi svetovni vojni se je s težavo pobrala na noge, novim oblastem se je zdela ustanova preveč »konservativna«, premoženje je bilo nacionalizirano. Vendar pa je prevladalo stališče, da je Slovensko matico treba obdržati in njeno delo subvencionirati.

Kljub spremenjenim državnim okvirom in kulturnopolitičnim okoliščinam, v katerih je delovala, je Slovenska matica vseskozi sledila ciljem, ki so jih imeli v mislih že njeni ustanovitelji pred več kot stoletjem in pol. Danes je znanstvena in kulturna ustanova, ki prireja znanstvena srečanja o najrazličnejših problemih slovenske kulture in družbe ter njene prihodnosti. Hkrati je založba, ki skrbi za izdajanje kvalitetnih in izvirnih del ter prevodov humanistike, naravoslovja in tehnike. Je pomembno središče kulturne in znanstvene dejavnosti v Sloveniji in zamejstvu, ki združuje več kot 300 rednih in častnih članov – vrhunskih umetnikov, znanstvenikov in kulturnih delavcev – pri njenem delu pa sodeluje tudi veliko število zunanjih sodelavcev. Svoje kulturne in znanstvene naloge uresničuje, poleg rednega dela v področnih delovnih sekcijah, tudi s številnimi javnimi kulturnimi prireditvami, simpoziji, predavanji, okroglimi mizami in vrhunsko založniško dejavnostjo.

Kar Slovensko matico še danes razlikuje od sorodnih ustanov, je njeno poslanstvo pri zbliževanju izobražencev zelo različnih usmeritev. Matica tako izkazuje javni interes na različnih področjih

kulturnega in znanstvenega delovanja. Zaradi kulturne tradicije, ki izhaja iz 19. stoletja, pri zahodnoevropskih narodih takšnih Matic ne najdemo in zato tudi njen položaj skozi zgodovino in danes ni primerljiv z znanstvenimi in kulturnimi ustanovami v zahodnoevropskih državah.

Na kulturnem področju pripravlja Slovenska matica predstavitve in pogovore o knjigah in književnikih, simpozije, predavanja in okrogle mize, na katerih so v ospredju posamezni problemi iz preteklosti ali aktualne težave, s katerimi se srečujemo Slovenci in Slovenija. Posebnost večjih simpozijev ali okroglih miz v organizaciji Slovenske matice je v tem, da v nasprotju z večino slovenskih kulturnih in znanstvenih ustanov, ki na tovrstnih prireditvah združijo strokovnjake ožjih strokovnih usmeritev, na prireditvah Slovenske matice sodelujejo strokovnjaki zelo različnih profilov in usmeritev. Je tudi med danes redkimi organizatorji, ki na svojih prireditvah redno gosti izobražence iz celotnega slovenskega etničnega prostora.

Enako velja tudi za prireditve, na katerih se izkazuje javni interes na področju znanstvenega delovanja. Na simpozijih v organizaciji Slovenske matice družno sodelujejo strokovnjaki iz humanističnih, naravoslovnih, tehniških in medicinskih znanosti, česar na ože usmerjenih znanstvenih srečanjih skorajda ne srečujemo več. Še poseben javni interes v znanstveni dejavnosti pa Slovenska matica izkazuje v znanstvenem založniškem programu. Potem ko so bila v času tranzicije največja slovenska založniška podjetja privatizirana, je začela njihova programska politika močnejše slediti tržnemu interesu po dobičku. V nasprotju z njihovo dejavnostjo, v kateri so zamrle nekdanje pomembne zbirke, je Slovenska matica ohranila ali še okrepila izdajanje knjig v zbirkah, kot je Filozofska knjižnica, ali celo začela z izdajanjem novih zbirk, npr. Zgodovino držav in narodov. Izdaje tovrstnih knjig oz. zbirk v pretežno k profitu usmerjeni dejavnosti zasebnih založniških podjetij nimajo takšnega mesta, kot ga imajo pri Slovenski matici.

Leta 2014 je Slovenska matica praznovala 150 let svojega nepretrganega delovanja, kar jo tudi v evropskem prostoru uvršča med najstarejše tovrstne kulturne ustanove. Sodeluje tudi s sorodnimi maticami drugih slovanskih narodov.

Slovenska matica ima status društva v javnem interesu, pri tem pa je njeno financiranje kljub vsestransko prepoznavnemu pomenu in tradicionalni vlogi v družbi neurejeno, odvisno zgolj od posamičnih subvencij Javne agencije za knjigo za del njene dejavnosti, občasnih sponzorjev in skromne podpore članstva in pristojnega ministrstva. To je razlog, da je njeno visoko strokovno delovanje, ki ga je zagotavljala v preteklih 152 letih, vse bolj ogroženo.

Ureditev statusa, delovanja in financiranja Slovenske matice podpira tudi Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Slovenska matica je bila pobudnica ustanovitve SAZU pred 2. svetovno vojno, znanstveno delovanje obeh ustanov pa je programsko povezano. Tudi zato je v Statutu Slovenske matice v 29. členu določeno, da v primeru prenehanja njenega delovanja prevzame njeno premoženje Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

Trajno rešitev nadaljnjega delovanja Slovenske matice, ki je v javnem interesu, v tem trenutku lahko zagotovi zgolj sistemska ureditev statusa in financiranja najnujnejših stalnih stroškov njenega delovanja, ki bo omogočila stabilno, vsaj v osnovnem obsegu manj obremenjeno programsko delovanje Slovenske matice.

Kratka zgodovina dela Slovenske matice

Slovenska matica je najstarejša slovenska kulturno-znanstvena institucija ki so jo leta 1863 v Habsburški monarhiji ustanovili slovenski izobraženci in gospodarstveniki z namenom, da bi tiskala slovenske znanstvene in leposlovne knjige ter se ukvarjala z znanstveno dejavnostjo. Leta 1864 je njeno ustanovitev potrdil cesar Franc Jožef. Njen prvi predsednik je bil Lovro Toman, prvi tajnik pa Fran Levstik. Kmalu je razvila široko založniško in znanstveno delovanje, ki je vrhunec doseglo ob prelomu stoletja. Med prvo svetovno vojno je bilo njeno delo za kratek čas ustavljeno in njeno premoženje konfiscirano. To se je zgodilo še enkrat leta 1944, ko je nemška uprava zaplenila celotno naklado Melikove Slovenije in drugih knjig. Septembra 1941 se je sestal v prostorih Matice pod pretvezo, da gre za sejo njenega predsedstva, Kulturni plenum OF pod vodstvom Prežihovega Voranca in Edvarda Kocbeka. Slovenska matica je spodbujala

ustanovitev ljubljanske univerze in ji ob nastanku poklonila svojo bogato knjižnico. Pred drugo svetovno vojno je Slovenska matica sodelovala pri ustanovitvi Akademije znanosti in umetnosti, po vojni pa je do danes obveljala kot eno osrednjih slovenskih kulturnih žarišč. Matica in njeni člani so vidno sodelovali v procesu slovenske demokratizacije, osamosvajanja in mednarodnega priznanja.

Matica danes

Delo Slovenske matice v današnjem času se deli na založniško in znanstveno ter kulturno-umetniško področje. S pomočjo več kot 300 rednih članov Matica pripravlja poleg znanstvenih sestankov in javnih kulturnih prireditev tudi knjižne programe, ki pokrivajo različna področja humanistike in v manjši meri tudi naravoslovja in tehnike. Filozofska knjižnica Slovenske matice, v kateri izhajajo najpomembnejša dela evropske in zunajevropske filozofije, je dosegla svojo 63. izdajo. Podobno kontinuiteto imajo knjižne izdaje zgodovinopisja, umetnostne in slovstvene zgodovine in drugih vej humanistike ter leposlovja in memoaristike. Pomembno znanstveno delo razvija tudi na področju naravoslovja in tehnike. Posebno pozornost pri svojem znanstvenem, kulturnem in založniškem delu posveča izvorni slovenski ustvarjalnosti. Njeno delo sega v slovensko zamejstvo, prav tako sodeluje z uglednimi evropskimi znanstveniki in umetniki. Znanstveno in kulturno delo poteka v odsekih, ki prirejajo pomembne in odmevne simpozije, okrogle mize in predavanja o slovenski preteklosti in perečih kulturnih, znanstvenih in družbenih problemih današnjega časa. Ob 140-letnici delovanja je predsednik dr. Janez Drnovšek na predlog SAZU Slovensko matico odlikoval z zlatim častnim znakom svobode Republike Slovenije za izjemen delež pri širjenju knjige in kulturnem ter znanstvenem poslanstvu med Slovenci.

150-letnica je potekala pod častnim pokroviteljstvom predsednika RS Boruta Pahorja, obeležena je bila z razstavo knjig v Narodni in univerzitetni knjižnici in pozneje v Univerzitetni knjižnici v Mariboru, s proslavo v Slovenski filharmoniji, znamko in dopisnico Pošte Slovenije, dokumentarnim filmom Televizije Slovenije in izdajo jubilejnega zbornika.

2. CILJI, NAČELA IN POGLATIVNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Financiranje Slovenske matice je bilo do leta 2001 urejeno tako, da so bile knjige in znanstvena srečanja financirani iz proračuna RS po vsakokratnih kriterijih Sekretariata, pozneje Ministrstva za kulturo, trije njeni uslužbenci pa so prejeli plače iz proračuna po tarifnih skupinah za delavce v kulturi. Leta 1994 je bil med Slovensko matico, Ministrstvom za kulturo in Ministrstvom za znanost podpisan Protokol o vsakoletnem financiranju določenega števila knjig, pozneje razširjen z aneksom za ponatise filozofskih izdaj. Po letu 2001, ko je bilo ukinjeno proračunsko pokrivanje plač za uslužbence, je Matica sodelovala zgolj še na javnih razpisih, pri katerih so bili v subvencije vključeni tudi neprogramski stroški. Danes pa iz javnih virov prejema samo sredstva, ki ne pokrivajo niti avtorskih honorarjev. To stanje je pripeljalo Slovensko matico v nevzdržen položaj, v katerem je njeno delo ogroženo v samem temelju. V času, ko so se vse slovenske založbe in celo književne družbe privatizirale, je edino Slovenska matica s sklepom upravnega odbora ostala javna institucija, ki pa zaradi neurejenega financiranja vse težje tekmuje s komercialnimi založbami in znanstvenimi zavodi, ki jih v celoti financira država. Cilj predloga zakonske ureditve je torej ureditev osnovnega systemskega financiranja, ki ga je bila Matica deležna v preteklosti in ki bo tudi v prihodnje omogočalo vzpostavitev najosnovnejših pogojev, v katerih bo lahko nadaljevala svoje delo v obsegu, primerljivem s preteklimi zgodovinskimi obdobji, v katerih je bilo njeno delovanje za slovensko nacionalno identiteto nepogrešljivo. Glede na globalna dogajanja našega časa ni prav nobenega razloga, da bi se vlogi Slovenske matice v tem zgodovinskem trenutku smeli odreči, saj je njeno delovanje za slovensko družo danes še bolj nepogrešljivo, hkrati pa v nobenem pogledu ni primerljivo z delom zasebnih, posebej profitnih založb ali nevladnih producerskih organizacij.

Glede na vse naštetje je bilo delovanje Slovenske matice že doslej in je tudi poslej v javnem interesu in še vedno povezano s cilji, ki so jih zastavili ustanovitelji leta 1864. Slovenska matica skrbi in mora skrbeti za dostopnost pomembnih domačih in tujih (prevedenih) kakovostnih

leposlovnih in filozofskih ter znanstvenih del, ki glede na absorpcijsko zmožnost slovenskega knjižnega trga nikakor ne morejo doseči pokritja upravičenih stroškov nastanka (prevoda), tiska, promocije, distribucije idr. stroškov, zato pri tovrstnih izdajah tudi običajna subvencija ne zadošča. S svojim delovanjem Matica še naprej skrbi tudi za sprotno oblikovanje slovenske strokovne terminologije s spodbujanjem nastajanja in izdajanjem del na že opisanih deficitarnih področjih filozofije in znanosti. Z organizacijo okroglih miz, simpozijev in javnih razprav o posebnih vprašanjih prispeva k ohranjanju dialoga znotraj družbe na področjih, ki so ključnega pomena za razvoj in živost mišljenja, znanosti in duhovne ustvarjalnosti. S tem svojim delovanjem Matica prispeva in skrbi za oblikovanje in ohranjanje slovenske kulturne in narodne identitete.

2.2 Načela

Zakon izhaja iz temeljnih načel zagotavljanja znanstvenega in umetniškega ustvarjanja ter skrbi za oblikovanje in ohranjanje slovenske kulturne in narodne identitete z zagotavljanjem pogojev za:

- kulturno ustvarjalnost in dostopnost kulturnih dobrin,
- uveljavljanje in razvoj slovenskega jezika,
- oblikovanje slovenske strokovne terminologije.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Glede na opisano stanje je možnosti za stabilizacijo delovanja Slovenske matice več: po eni bi financiranje Matice potekalo v okviru SAZU, kar bi povzročilo nejasnosti pravno-statusne narave, pa tudi nesmotrno dodatno administriranje, po drugi bi Matica v skladu z določbami Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo postala javni zavod, a bi s tem izgubila dosedanje samostojnost (tudi nepremičnine, ki jih upravlja), njeno delovanje bi bilo potrebno redefinirati v okviru možnosti izvajanja javne službe, ki je poslanstvo javnih zavodov, kar pa bi posledično pomenilo popolnoma drugačen ustroj in s tem tudi njeno bistveno okrnjeno delovanje.

b) Način reševanja:

Edino primerna možnost je po vsem povedanem sprejem posebnega zakona o Slovenski matici, ki bo Republiko Slovenijo zavezal k financiranju osnovnega dela njenega programa in najosnovnejših stalnih stroškov njenega delovanja. Edini način, da do tega pride, je torej ureditev posebnega statusa Slovenske matice, ki mora biti glede na njen poseben zgodovinski in aktualni položaj urejen s posebnim zakonom (*lex specialis*); le-ta v okviru kulturnopolitičnega sistema določi najosnovnejše okvire financiranja in nadzora s strani države v delu, v katerem gre za smotrnost in namenskost porabe javnih sredstev. V tem delu se torej financira in nadzira na način, primerljiv z javnimi zavodi v kulturi.

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom RS, EU in s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava ter mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo. Gre sicer za specialni zakon, ki pa je, ob upoštevanju posebnosti avtonomnega položaja Slovenske matice, umeščen v sistemsko okolje, določeno z Zakonom o uresničevanju javnega interesa za kulturo, posebej v delu, ki se dotika načina financiranja in nadzora nad namenskostjo in smotrnostjo porabe javnih sredstev. Tovrsten pristop je na področju kulture običajen, ko se ob stičišču javnega interesa in neizogibne avtonomije subjektov, ki je predpogoj za njihovo celovito udejanjanje, oblikujejo posebne zakonodajne rešitve (prim. Zakon o Radioteleviziji Slovenija, SAZU, Inženirski akademiji Slovenije itd.).

d) Usklajenost predloga zakona:

Osnutek zakona je bil, dne 2. septembra 2016, objavljen na spletnih straneh Ministrstva za kulturo in e-demokracije. Javna obravnava je trajala do 3. oktobra 2016. Predlog zakona je bil neposredno poslan Nacionalnemu svetu za kulturo, Kulturniški zbornici Slovenije in Slovenski matici.

Mnenja in predloge ja podalo društvo Slovenska matica.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Zakon nima posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva. Vse aktivnosti, predvidene v besedilu zakona, bodo udeležene znotraj obsega obstoječega državnega proračuna s potrebnimi prerazporeditvami.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva bodo zagotovljena s prerazporeditvijo v okviru sprejetega državnega proračuna s postavke ... na postavko ... oz. znotraj postavke

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona oz. njegov predmet urejanja ne posega na področja, urejena s pravom EU.

Tradicija organiziranja v okviru tovrstnih organizacij je, glede na specifični zgodovinski razvoj, značilna za slovanske narode: bunjevskega, češkega, črnogorskega, hrvaškega, lužiškosrbskega, moravskega, poljskega, slovaškega, srbskega itd.

Matica hrvatska je bila ustanovljena 1842. leta. Matica izdaja periodiko o umetnosti, kulturi in znanosti. Ob založniški dejavnosti prireja Matica hrvatska tudi kulturne in znanstvene dogodke, predstavitve knjig, znanstvene simpozije, okrogle mize, strokovna in znanstvena predavanja. Pri Matici deluje tudi Galerija Matice hrvatske, kjer razstavljajo predvsem mladi umetniki. Zaradi tradicije delovanja je tudi Matica hrvatska pridobila status nacionalne organizacije, ki je med drugim financirana tudi iz državnega proračuna (oddelki po posameznih mestih pa iz lokalnih proračunov). Njena pravila, sprejeta v letu 2014, zelo natančno urejajo njen ustroj, delovanje, pravice in dolžnosti članov, način financiranja in nadzor nad porabo sredstev. Letna dotacija državnega proračuna znaša med 0,65 in 1 mio evrov).

Matica slovenská (Matica slovaška) je znanstvena in kulturna institucija slovaškega naroda, ki se osredotoča na teme, povezane s slovaškim narodnim vprašanjem, v zadnjem času posebej v odnosu do EU. Prva od kulturnih institucij Slovakov je bila ustanovljena leta 1863 kot nasledek nacionalnih prizadevanj, da se vzpostavi temelje slovaškega znanstvenega in kulturnega delovanja, knjižnic in muzejev. Danes je urejena z Zakonom o Matici slovaški iz leta 1997. Financiranje Matice je kljub temu dokaj nejasno in zapleteno. Zakonska definicija Matice določa, da je »verejnopravna ustanovizeň« – gre za besedno zvezo, ki je še najbližje naši osebi javnega prava, ustanovljeni, da deluje v javno korist. Podobno je v Slovaški republiki definirana tudi javna radiotelevizija. Matica lahko prejema denar za svoje delovanje od države in hkrati posluje z lastnim premoženjem. Poleg tega Matica prejema namenske donacije iz državnega proračuna Republike Slovaške za izpolnjevanje različnih drugih nalog. Matica pridobiva tudi sredstva od svojih članov, od sponzorjev, pa tudi iz Evropske unije (pri čemer je velika nasprotnica EU).

Matica srpska (s sedežem v Novem sadu) ima danes skoraj 2.000 sodelavcev. Vključeni so v številne znanstvene in razvojne projekte v Oddelku za književnost in jezik, Oddelku za leksikografijo, Oddelku za družbene vede, Oddelku za naravoslovje, Oddelku za likovno umetnost, Oddelku za uprizoritvene umetnosti in glasbe ter Oddelku rokopisov. Izdajajo deset periodičnih publikacij in monografije velikega pomena za srbsko kulturo in znanost. Knjižnica Matice srpske ima več kot 3.500.000 knjig, Galerija Matice srpske pa hrani bogato zbirko srbskih slik iz osemnajstega in devetnajstega stoletja. Vsako leto Matica srpska podeljuje tudi nagrade za dosežke na različnih

področjih kulture in znanosti. Poseben Zakon o Matici srpski ureja premoženjske in finančne vidike njenega delovanja, določa pa tudi način porabe sredstev v kulturne in izobraževalne namene. Njeno delovanje v skladu z zakonom financira država, v povprečni letni višini 0,4 mio evrov (letos 0,3 mio evrov).

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon nima administrativnih posledic, ne uvaja novih postopkov, uresničuje se v okviru obstoječih sistemskih poti.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon ne predvideva posledic pri obveznosti strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Zakon nima posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Zakon nima posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Zakon nima posledic za socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Zakon nima posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Sprejeti zakon bo predstavljen na spletnih straneh Ministrstva za kulturo. Izvajanje zakona bosta spremljala ministrstvi pristojni za kulturo in za znanost, ki bosta tudi spremljali njegovo izvajanje na podlagi programa dela in finančnega načrta ter letnih poročil Slovenske matice.

–

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

– /

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Osnutek zakona je bil javno objavljen na spletnih straneh e-demokracije in [http://www.mk.gov.si/fileadmin/mk.gov.si/pageuploads/Ministrstvo/Zakonodaja/Predpisi_v_pripravi/2016/SLO_matica - OSNUTEK_ZSM.pdf](http://www.mk.gov.si/fileadmin/mk.gov.si/pageuploads/Ministrstvo/Zakonodaja/Predpisi_v_pripravi/2016/SLO_matica_-_OSNUTEK_ZSM.pdf). Javna predstavitev je trajala do 3. 10. 2016. Predlog zakona je bil neposredno poslan Nacionalnemu svetu za kulturo, Kulturniški zbornici Slovenije in Slovenski matici. Pripombe in predloge je posredovalo zgolj društvo Slovenska Matica, ki so bile redecijk narave.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

Anton Peršak, minister

Damjana Pečnik, državna sekretarka

Biserka Močnik, generalna direktorica Direktorata za ustvarjalnost MK

Metka Šošterič, vodja Sektorja za statusne zadeve MK

Mag. Helena Jaklitsch, sekretarka

II. BESEDILO ČLENOV

I. VSEBINA ZAKONA

1. člen

Ta zakon določa namen in organizacijo Slovenske matice, opravljanje in financiranje njene dejavnosti, ki je v javnem interesu ter nadzor nad njenim delovanjem.

II. SPLOŠNE DOLOČBE

2. člen

(1) Slovenska matica je nacionalna kulturna in znanstvena institucija, ki združuje člane s področij kulture ter humanističnih in naravoslovnih ved.

(2) Slovenska matica je avtonomna institucija, ki nadaljuje tradicijo najstarejšega slovenskega kulturnega in znanstvenega društva, ustanovljenega v letu 1864.

3. člen

(1) Slovenska matica je ustanovljena kot društvo in deluje v javnem interesu s posebnimi pravicami, obveznostmi in odgovornostmi, ki jih določata ta zakon in statut Slovenske matice.

(2) Republika Slovenija zagotavlja pogoje za delo in razvoj Slovenske matice na način, določen s tem zakonom.

III. NAMEN DELOVANJA

4. člen

(1) Namen Slovenske matice je spodbujanje in razvijanje kulturne in znanstvene ustvarjalnosti v Sloveniji, tako da pri svojem delu združuje vrhunske znanstvene in kulturne delavce s področij umetnosti, humanistike, družboslovja, naravoslovja, tehnike in medicine.

(2) Slovenska matica svoj namen uresničuje tako, da:

- organizira področne in interdisciplinarne razprave o znanstvenih in kulturnih problemih slovenske preteklosti, sedanjosti in razvijanju načrtov za slovensko ustvarjalno prihodnost;
- razvija mednarodno sodelovanje na področjih svojega delovanja;
- opravlja druge naloge v skladu s tem zakonom in statutom.

(3) Na področju kulture Slovenska matica uresničuje svoj namen še posebej:

- z razvijanjem izvirne slovenske umetniške ustvarjalnosti in ohranjanjem izročila različnih področij slovenske umetnosti;
- z izdajanjem domačih in tujih leposlovnih in humanističnih del splošnega pomena;
- s skrbjo za slovenski jezik tako v Sloveniji kakor v slovenskem zamejstvu in zdomstvu;
- s spodbujanjem organiziranja in poživljanja kulturne dejavnosti v celotnem slovenskem kulturnem prostoru, pri čemer se povezuje s kulturnimi organizacijami in posamezniki v slovenskem zamejstvu;
- s promocijo slovenskih umetniških dosežkov v tujini.

(4) Na področju znanosti Slovenska matica uresničuje svoj namen še posebej:

- s prirejanjem simpozijev, okroglih miz in predavanj o naravoslovnih in humanističnih temah, pomembnih za razvoj slovenske znanosti;
- z izdajanjem znanstvenih monografij in poljudnoznanstvenih del naravoslovja, tehnike,

humanistike, medicine;

- z ohranjanjem znanstvenega izročila na področju naravoslovja in tehnike ter zgodovine šolstva in izobraževanja;
- s povezovanjem s sorodnimi organizacijami v tujini;
- z oskrbovanjem slovenskih knjižnic v tujini, slovenskih lektoratov na tujih univerzah in drugih znanstvenih organizacijah z deli slovenskih znanstvenikov;
- s predlogi, s katerimi se lahko vključi v načrtovanje obeh politik;
- s skrbjo za slovenski jezik na področju znanosti;
- z opravljanjem drugih nalog v skladu s tem zakonom in statutom.

5. člen

(1) S statutom Slovenske matice se podrobneje uredijo:

- notranja organizacija in organi;
- sestava, postopki imenovanj in volitev, mandati, pristojnosti in odgovornosti organov ter način njihovega odločanja;
- upravljanje in zastopanje;
- način razpolaganja z njenimi prihodki in premoženjem ter
- druga vprašanja, pomembna za opravljanje dejavnosti in poslovanje Slovenske matice v skladu s tem zakonom in predpisi, ki urejajo društva.

(2) Statut Slovenske matice sprejme zbor članov.

(3) Zbor članov lahko sprejme tudi druge splošne akte, s katerimi se urejajo druga vprašanja, pomembna za delo in poslovanje Slovenske matice.

IV. ČLANI SLOVENSKE MATICE

6. člen

(1) Slovenska matica ima redne, zaslužne in častne člane.

(2) Za rednega člana Slovenske matice je lahko imenovan vrhunski znanstveni, umetniški ali kulturni delavec. Redne člane imenuje zbor članov na predlog upravnega odbora. Imenovanje za člana Slovenske matice je nacionalno kulturno in družbeno priznanje.

(3) Za zaslužnega člana je lahko imenovan član društva zaradi zaslug pri uresničevanju namena Slovenske matice. Zaslužne člane imenuje zbor članov na predlog upravnega odbora.

(4) Za častnega člana je lahko izvoljen vrhunski znanstveni, umetniški ali kulturni delavec, ki je s svojim delovanjem bistveno prispeval k delovanju in ugledu Slovenske matice. Častne člane voli zbor članov na predlog upravnega odbora.

(5) Postopek imenovanja in volitev članov, prenehanje članstva ter pravice in obveznosti članov se določijo s statutom.

(6) Redni člani plačujejo letno članarino.

V. UPRAVLJANJE IN ORGANIZACIJA SLOVENSKE MATICE

7. člen

Organi Slovenske matice so predsednik, zbor članov, upravni odbor in nadzorni odbor.

8. člen

- (1) Predsednik zastopa in predstavlja Slovensko matico ter odgovarja za njeno zakonito poslovanje.
- (2) Predsednika izvoli zbor članov z večino glasov vseh članov. Predsednika lahko zbor članov predčasno razreši:
 - če odstopi,
 - če pri svojem delu ne ravna v skladu s predpisi in splošnimi aktih društva,
 - če ne opravlja svojih nalog ali jih ne opravlja strokovno.

9. člen

- (1) Zbor članov je organ upravljanja, ki ga sestavljajo vsi redni, zaslužni in častni člani.
- (2) Zbor članov zaseda na rednih, izrednih in dopisnih sejah.
- (3) Zbor članov Slovenske matice:
 - sprejema statut Slovenske matice;
 - obravnava temeljna vprašanja uresničevanja nalog Slovenske matice;
 - sprejema program dela in finančni načrt;
 - sprejema letno poročilo;
 - imenuje redne in zaslužne člane;
 - voli častne člane;
 - voli in razreši predsednika;
 - opravlja druge naloge, ki jih določata ta zakon, predpisi s področja delovanja društev in statut.
- (4) Zbor članov je sklepčen, če je na seji navzoča večina rednih članov.
- (5) Zbor članov sprejema odločitve na sejah z večino glasov navzočih članov.

10. člen

- (1) Upravni odbor je organ upravljanja, ki ga izvoli zbor članov.
- (2) Upravni odbor:
 - sprejeme pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest,
 - opravlja druge naloge, ki jih določa statut.

11. člen

- (1) Nadzorni odbor nadzira delo organov Slovenske matice, posebno njihovo finančno in materialno poslovanje. O svojem delu in ugotovitvah poroča zboru članov, o svojih ugotovitvah pa sproti obvešča tudi upravni odbor.
- (2) Nadzorni odbor izvoli zbor članov.

12. člen

- (1) Za opravljanje uredniških, organizacijskih, strokovno-tehničnih in administrativnih del ima Slovenska matica strokovno službo. Pristojnosti delodajalca izvaja predsednik.

13. člen

- (1) Za uresničenje nalog lahko Slovenska matica ustanavlja stalna in občasna delovna telesa.

(2) Sestavo, postopek imenovanja, naloge in mandat delovnih teles določa statut.

VI. SREDSTVA ZA DELO SLOVENSKE MATICE

14. člen

(1) Prihodki Slovenske matice so:

- sredstva državnega proračuna, pridobljena na podlagi odločbe ministrstva, pristojnega za kulturo, in ministrstva, pristojnega za znanost,
- članarine in prispevki članov,
- prihodki od prodaje trgovskega blaga, storitev in proizvodov,
- sponzorstva, donacije, dediščine in darila,
- druga javna sredstva pridobljena v skladu s predpisi, za stroške in izdatke, ki niso predmet financiranja na podlagi odločbe iz prve alineje tega odstavka,
- sredstva od upravljanja z lastnim premoženjem, s katerim razpolaga in upravlja samostojno,
- ostali prihodki iz dejavnosti.

(2) Prihodki Slovenske matice so namenjeni izvajanju dejavnosti in nalog, določenih v tem zakonu in statutu, zagotavljanju pogojev za delovanje Slovenske matice in za poplačilo drugih stroškov.

(3) Na podlagi predloga programa dela in finančnega načrta se z odločbo iz prve alineje prvega odstavka tega člena zagotovijo finančna sredstva državnega proračuna za sofinanciranje stroškov dela zaposlenih. Višina sredstev sofinanciranja se določi kot vsota bruto plač in prispevkov delodajalca v javnem sektorju za največ tri zaposlene, uvrščene v izhodiščni plačni razred na naslednjih delovnih mestih:

- J017904, poslovni vodja programa VII/2,
- J017070, pomočnik direktorja za splošne zadeve VII/2,
- J017940, vodja trženja VII/2,

povzetih iz kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti. Sredstva zagotavljata v okviru proračunskih možnosti ministrstvo, pristojno za kulturo v višini 65% ter ministrstvo, pristojno za znanost v višini 35 % zneska določenega na podlagi tega odstavka.

(4) Slovenska matica zagotavlja jasno, pregledno in primerno ločevanje dejavnosti v javnem interesu od dejavnosti, ki ne spadajo med dejavnosti v javnem interesu, vključno z jasnim ločevanjem računovodskih izkazov, v skladu z zakonom, ki ureja preglednost finančnih odnosov in ločeno evidentiranje različnih dejavnosti.

(5) Slovenska matica odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem. Republika Slovenija za obveznosti Slovenske matice ne odgovarja.

VII. NADZOR NAD DELOVANJEM

15. člen

(1) Nadzor nad finančnim poslovanjem Slovenske matice v delu, v katerem je financirano z javnimi sredstvi, opravlja Računsko sodišče Republike Slovenije.

(2) Nadzor nad zakonitostjo, smotrnostjo in namensko porabo proračunskih sredstev opravljata ministrstvo, pristojno za kulturo, in ministrstvo, pristojno za znanost, in sicer skladno s svojimi delovnimi področji, ter ministrstvo, pristojno za finance.

VIII. JAVNOST DELA

16. člen

Slovenska matica zagotavlja javnost svojega dela, upošteva omejitve, ki izhajajo iz predpisov, ki urejajo varovanje osebnih in tajnih podatkov, ter drugih predpisov.

IX. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

17. člen

(1) Zbor članov najpozneje v dveh mesecih od uveljavitve tega zakona sprejme statut, s katerim uskladi delovanje Slovenske matice s tem zakonom. Upravni odbor sprejme pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest najpozneje v dveh mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Najpozneje v enem mesecu od dneva začetka veljavnosti tega zakona pristojni organ Slovenske matice pristojnemu ministrstvu predloži v uskladitev predlog letnega programa dela na podlagi poziva, ki mu je posredovan s strani ministrstva, pristojnega za kulturo, ob začetku veljavnosti tega zakona.

18. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

1. člen

Na podlagi predlaganega zakona se določi namen delovanja Slovenske matice, ki je v javnem interesu, njeno organizacija in financiranje ter nadzor nad njenim delovanjem.

2. člen

Člen vsebuje programsko določbo, ki opredeljuje vsebinski status Slovenske matice.

3. člen

Gre za pravno-statusno določbo, ki jasno opredeljuje nevladni status Slovenske matice kot društvo, hkrati pa dolžnost Republike Slovenije, da zagotavlja Slovenski matici pogoje za delo in razvoj na način, določen v tem zakonu.

4. člen

Z zakonom se določi namen delovanja ter vsebinske pristojnosti Slovenske matice. Namen Slovenske matice je spodbujanje in razvijanje kulturne in znanstvene ustvarjalnosti v Sloveniji, tako da pri svojem delu združuje vrhunske znanstvene in kulturne delavce s področij umetnosti, humanistike, družboslovja, naravoslovja, tehnike in medicine.

5. člen

Slovenska matica ima statut kot temeljni akt. Določi se njegova vsebina ter pravna podlaga za druge splošne akte Slovenske matice v pristojnosti zbora članov.

6. člen

Slovenska matica ima redne, zaslužne in častne člane. Določijo se pogoji ter način imenovanja oziroma volitev članov ter obveznost rednih članov do plačila članarin. Podrobnejši postopek volitev in imenovanja članov, prenehanje članstva ter druge obveznosti in pravice pa se uredijo v statutu.

7. člen

Slovenske matica ima obvezne organe, in sicer predsednik, zbor članov, upravni odbor in nadzorni odbor.

8. člen

Predsednik je določen kot zastopnik Slovenske matice v pravnem prometu, ki ga izvoli zbor članov. Predsednik zastopa, predstavlja in odgovarja za zakonito poslovanje Slovenske matice. Člen ureja pristojnost imenovanja ter pristojnost in razloge za predčasno razrešitev predsednika.

9. člen

Določi se sestava zbora članov Slovenske matice, ki ga sestavljajo vsi redni, zaslužni in častni člani. Določa naloge zbora članov, način dela in sprejemanja odločitev.

10. člen

Upravni odbor je organ upravljanja, ki ga izvoli zbor članov. Določi se pristojnost sprejemanja akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest ter pravna podlaga za določitev sestave, mandata in nalog upravnega odbora v statutu.

11. člen

Delo organov Slovenske matice nadzira nadzorni odbor. Člen določa način odločanja ter pravno podlago za določitev sestave, mandata in nalog nadzornega sveta v statutu.

12. člen

Slovenska matica ima za opravljanje uredniških, organizacijskih, strokovno-tehničnih in administrativnih dejavnosti strokovno službo.

13. člen

Poleg obveznih organov lahko ima Slovenska matica za uresničevanje svojih nalog tudi stalna in občasna delovna telesa. Člen daje podlago za določitev stalnih delovnih teles, njihovo sestavo, postopek imenovanja, naloge in mandat v statutu.

14. člen

Opredelijo se prihodki za delovanja Slovenske matice. Na podlagi predloga programa dela in finančnega načrta ter v skladu 1. alineo prvega odstavka 14. člena se na podlagi odločbe ministrstva, pristojnega za kulturo in ministrstva, pristojnega za znanost, v okviru proračunskih možnosti, zagotovijo sredstva za plače in prispevke delodajalca največ tri zaposlene. Višina sredstev se določi na podlagi izhodiščnih bruto plač za naslednja delovna mesta J 017904 (izhodiščni plačni razred 40), J 017070 (izhodiščni plačni razred 35), J 017940 (izhodiščni plačni razred 32) povzeta iz kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti ter pripadajoče prispevke delodajalca. Delovna mesta so določena na podlagi primerljivosti nalog, posameznega delovnega mesta:

- J 017904, poslovni vodja programa VII/2, ki ga zaseda tajnik in glavni urednik društva,
- J 017070, pomočnik direktorja za splošne zadeve VII/2, ki ga zaseda pomočnica tajnika-urednika in tehnična urednica knjig,
- J 017940, vodja trženja VII/2, ki ga zaseda vodja prodajnega oddelka.

Razmejitev financiranja med ministrstvom, pristojnim za kulturo in ministrstvom, pristojnim za znanost, se določi v deležu od celotno določenega zneska financiranja, ki ga zagotavlja posamezno ministrstvo, saj gre za delovna mesta zaposlenih, ki pokrivajo oba področja delovanja.

Za druga javna sredstva za izvajanje programa oziroma projektov, ki so v javnem interesu, pa bo Slovenska matica še naprej morala pridobivati v skladu s predpisi, ki urejajo dodeljevanje javnih sredstev.

Slovenska matica mora zagotavljati jasno, pregledno in primerno ločevanje dejavnosti v javnem interesu od dejavnosti, ki ne spadajo med dejavnosti v javnem interesu, vključno z jasnim ločevanjem računovodskih izkazov, v skladu z zakonom, ki ureja preglednost finančnih odnosov in ločeno evidentiranje različnih dejavnosti. Določi se tudi odgovornost Slovenske matice tako, da za svoje obveznosti odgovarja z vsem svojim premoženjem, Republika Slovenija za obveznosti Slovenske matice ne odgovarja.

15. člen

Nadzor nad delovanjem v delu, ki je financiran z javnimi sredstvi, Slovenska matica posreduje v presojo Računskemu sodišču RS, nadzor nad zakonitostjo, namenskostjo in smotrnostjo porabe sredstev pa pristojnima ministrstvom.

16. člen

Slovenska matica je zavezana k javnosti delovanja ob upoštevanju omejitev, ki izhajajo iz predpisov, ki urejajo varovanje osebnih in tajnih podatkov, ter drugih predpisov.

17. člen

Prehodna določba je namenjena nemoteni uveljavitvi tega zakona ob hkratnem nemotenem delovanju Slovenske matice.

18. člen

Člen določa začetek veljavnosti zakona.